

LR Ministru prezidentei

Evikai Siliņai

Brīvības bulvāris 36, Rīga, LV-1520

e-pasts: evika.silina@mk.gov.lv

Dānijas Karalistes vēstniecībai Latvijā

Pils iela 11, Rīga, LV-1863

e-pasts: rixamb@um.dk

Rīgā, 2024. gada 15.oktobrī

Par grozījumiem Elektroenerģijas tirgus likumā

Ļoti cienījamā Ministru prezidentes kundze!

Eurowind Energy un European Energy ir vieni no lielākajiem Dānijas vēja enerģijas ražošanas uzņēmumiem Eiropā, ar nozīmīgu pieredzi atjaunojamās enerģijas nozarē vairāk nekā 28 gadu garumā. Uzņēmumi grupu ietvaros apsaimnieko atjaunojamās enerģijas resursus ar kopējo jaudu vairāk nekā 2000 MW, būvniecības stadijā atrodas aptuveni 900 MW, bet izstrādēs stadijā atrodas 70 GW. Šobrīd uzņēmumi darbojas visās Eiropas Savienības valstīs kā arī globāli ASV, Austrālijā un Brazīlijā. Abi uzņēmumi kopš 2018. gada aktīvi strādā arī Baltijas valstīs, kur tās ietvaros jau strādā vēja enerģijas parki ar kopējo uzstādīto ražošanas jaudu pārsniedzot 350 MW. 2023.gadā uzņēmumi saražoja kopā 3,937 Gwh, kas ir vairāk nekā puse no visas Latvijas patērētās un saražotās elektroenerģijas (6 887 Gwh) un to kopējais apgrozījums pārsniedza 700 miljonus eiro.

Neskatoties uz nestabilo ģeopolitisko situāciju un Latvijas atrašanos blakus Krievijai, uzņēmumi plāno nozīmīgas investīcijas vairāku simtu miljonu eiro apmērā atjaunojamās enerģijas attīstībā un būvniecībā Latvijā. Šīs investīcijas būtiski saskan ar Latvijas mērķiem palielināt atjaunojamās enerģijas īpatsvaru, veicināt enerģētisko neatkarību un samazināt elektroenerģijas cenas. Investīciju rezultātā Latvijā tiks radītas jaunas darba vietas, attīstīta vietējā uzņēmējdarbība, palielināsies vietējo iedzīvotāju ienākumi no saņemtajām nomas maksām par vēja turbīnu atrašanos uz viņu īpašumiem, un valsts un pašvaldību budžeti gūs ievērojamus ieņēmumus caur nodokļu un nodevu maksājumiem, ko varēs izmantot prioritāšu īstenošanai Latvijas iedzīvotāju labklājības un drošības stiprināšanai. Eurowind Energy un European Energy investīcijas ne tikai veicinātu Latvijas atjaunojamās enerģijas mērķu un enerģētiskās neatkarības sasniegšanu, bet arī palīdzētu izpildīt Eiropas Savienības klimata politikas mērķus

Tādēļ vēlamies vērst Jūsu uzmanību uz grozījumiem Elektroenerģijas tirgus likumā (projekta ID 24-TA-1680), sevišķi pārejas noteikumu 121. punktu, kas nostādīs nelīdzvērtīgā situācijā dažādus atjaunojamās enerģijas attīstītājus, dodot nepamatotas priekšrocības citiem attīstītājiem un kropļojot investīciju tirgu Latvijā. Piedāvātas Pārejas noteikumu 121. punkts, iespējams, radīs īstermiņa

pozitīvu ietekmi – atsevišķi ražotāji, izmantojot likumprojektā piedāvātās nepamatotās priekšrocības, rezervēs atbrīvojušās sistēmas jaudas bez jebkādām saistībām gadījumā, ja attiecīgie ražotāji nesaņems tehniskās prasības likumprojektā norādītajā termiņā (t.i., līdz 2024. gada 1. maijam vai 31. decembrim – atkarībā no ieviešamās ražošanas iekārtas). Taču vidējā termiņā šāda izņēmuma ietveršana ETL negatīvi ietekmēs atjaunojamās elektroenerģijas ražošanas pieaugumu. Sistēmas jaudas, kuras uz nepamatoti radītās priekšrocības pamata tiks rezervētas, nebūs pieejamas ražotājiem, kuri potenciāli varētu tās ieviest ātrāk. No ražotājiem, kuri iegūs šādu priekšrocību, tiks noņemts konkurences spiediens, ko paredz Likumprojektā piedāvātā vispārīgā elastīgā sistēmas pakalpojuma piešķiršanas kārtība. Pārejas noteikumu 121. punktā piedāvātais kvalificējošais kritērijs priekšrocības saņemšanai – ka saņēmējs ir noslēdzis pieslēguma līgumu un saņēmis atzīmi par būvdarbu uzsākšanas nosacījumu izpildi – attiecas tikai uz pieslēguma izbūvi. Tai pašā laikā jauno elektroenerģijas ražošanas iekārtu ieviešanas gatavība tiek ignorēta. Tādēļ nozares pārstāvjiem ir grūti piekrist Likumprojekta autoru prezumpcijai, ka sistēmas pieslēguma ierīkošanas gatavības stadija nepārprotami liecinātu par attiecīgā projekta kopumā gatavību un par attiecīgā ražotāja kapacitāti iespējami īsā laikā ieviest gan sākotnēji paredzētās ražošanas iekārtu veidu, gan papildu pieteikto ražošanas iekārtu veidu.

Mēs lūdzam Jūs pievērst uzmanību minētajiem grozījumiem Elektroenerģijas tirgus likumā, lai nodrošinātu taisnīgu pieeju atjaunojamās enerģijas attīstībai Latvijā, kas ir būtiska Latvijas enerģētiskai neatkarībai un drošībai. Esam gatavi arī detalizētāk iepazīstināt ar uzņēmumu attīstības plāniem un investīcijām Latvijā, kā arī sīkāk izskaidrot regulējuma ietekmi uz nozari un plānotajām investīcijām atjaunīgās enerģijas projektos.

Cerot uz Jūsu atbalstu,

Cienā,

Artūrs Toms Plešs
Izpilddirektors
SIA "EWE Neue Energien"
E-pasts: atp@eurowindenergy.com

Alnis Bāliņš
Vadītājs
SIA "European Energy Latvia"
E-pasts: aba@europeanenergy.com